

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/108/2017
Identifikačné číslo spisu: 4615204801
Dátum vydania rozhodnutia: 28.09.2017
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4615204801.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa C. M., bytom Y., XXX XX M., V., občan V., zastúpeného Mgr. Martinom Hurtajom, advokátom so sídlom v Nitre, Štefánikova 15, proti odporkyni A. B., bytom L., občianka R., zastúpenej advokátskou kanceláriou Fons iuris, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Kominárska 2, 4, IČO: 47 240 318, o vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 4 E cud 2/2015, o dovolaní odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. mája 2016 sp. zn. 15 CoE 499/2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Nitre z 31. mája 2016 sp. zn. 15 CoE 499/2015 a vec vracia Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 31. mája 2016 sp. zn. 15 CoE 499/2015 podľa § 218 ods. 1 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) odmietol odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č. k. 4 E cud 2/2015-27 zo dňa 25. júna 2015 s odôvodnením, že vo veci odvolanie nepodal účastník konania, ale advokátska kancelária Fons iuris, s. r. o., pričom plná moc na zastupovanie odporkyne nebola ani na výzvu súdu (§ 209 ods. 1 O. s. p.) doplnená.

2. Proti uzneseniu odvolacieho súdu odporkyňa podala dovolanie dňa 24. októbra 2016, teda už za účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ktoré odôvodnila tým, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). V bližších podrobnostiach uviedla, že naplnenie dovolacieho dôvodu vidí v tom, že odvolací súd nesprávne rozhodol, keď odmietol jej odvolanie len na základe skutočnosti, že nebola v konaní doložená plná moc pre právneho zástupcu, ktorého označila vo svojom podaní a ktorý ju zastupuje/zastupoval v iných podobných konaniach. Odvolací súd v dôvodoch rozhodnutia nesprávne uvádza, že odvolanie podala advokátska kancelária Fons iuris, s. r. o., ktorá odporkyňu v tomto konaní pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom nezastupovala. Podstatnou skutočnosťou je, že odvolanie voči uzneseniu súdu prvej

inštancie podpísala vlastnoručne odporkyňa a osobne odoslala z adresy jej trvalého pobytu. Advokátska kancelária na výzvu súdu evidentne a jasne uviedla, že odvolanie nepodpisovala a nemala udelenú plnú moc. Ak mal súd pochybnosti o predmetnom podaní - odvolaní, mal kontaktovať priamo odporkyňu, či ju niekto zastupuje, či predmetné podanie podpisovala; takto však nepostupoval, nesprávne interpretoval ustanovenia O. s. p., keď vyzýval na odstránenie vady advokátsku kanceláriu a nie účastníka konania, respektíve nezisťoval, kto podal odvolanie, hoci bolo evidentné, že ho podala odporkyňa sama. Z týchto dôvodov dovolateľka žiadala napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Navrhovateľ navrhol dovolanie odporkyne odmietnuť, prípadne zamietnuť. Výslovil presvedčenie, že v danom prípade dovolanie nie je prípustné podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. V konaní pred odvolacím súdom nedošlo ani k porušeniu práva odporkyne na spravodlivý súdny proces. Z predloženého podania jednoznačne vyplýva, že odvolanie bolo podané advokátskou kanceláriou Fons iuris s.r.o. Tento záver odôvodňuje predovšetkým tá skutočnosť, že na poslednej strane podania je pod podpisom jasne viditeľné, že ide o konanie v zastúpení. Ak odporkyňa nebola právne zastúpená a predstierala, že právne zastúpená je a vedome podpísala podanie za advokátsku kanceláriu, a teda konala za iného, je absolútne vylúčené, aby obviňovala súd z procesného pochybenia a dožadovala sa nápravy prostredníctvom dovolania.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolacích (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie treba zrušiť.

5. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

6. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu do 30. júna 2016 považovala za vady zmätočnosti najzávažnejšie procesné nesprávnosti, ktoré bez ďalšieho viedli k zrušeniu napadnutého rozhodnutia (1 Cdo 345/2014,

2 Cdo 43/2012, 3 Cdo 98/2005, 4 Cdo 344/2014, 5 Cdo 101/2015, 6 Cdo 292/2013, 7 Cdo 500/2014, 8 ECdo 259/2014). Aj za účinnosti novej právnej úpravy je aktuálny právny názor, podľa ktorého prípustnosť dovolania nezakladá tvrdenie dovolateľa o existencii vady zmätočnosti, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 127/2012, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 29/2016, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 467/2014, 6 Cdo 5/2014, 7 Cdo 7/2016, 8 Cdo 450/2015).

10. Podľa presvedčenia odporkyne je jej mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

12. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že voči uzneseniu súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie, ktoré je podpísané odporkyňou v zastúpení advokátska kancelária Fons iuris, s. r. o. Ako vyplýva z pripojenej poštovej obálky (za č. l. 48 spisu), odvolanie bolo odoslané odporkyňou z adresy jej trvalého pobytu, o čom svedčí aj podací lístok pripojený k dovolaniu (č. l. 72 spisu). Súd prvej inštancie vyzval dňa 24. septembra 2015 advokátsku kanceláriu Fons iuris, s. r. o., aby predložila plnú moc na zastupovanie odporkyne v konaní. Dňa 3. novembra 2015 bola Okresnému súdu Topolčany doručená odpoveď na výzvu súdu, v ktorej advokátska kancelária Fons iuris, s. r. o., uviedla, že nedisponuje plnou mocou, a teda ani nezastupuje odporkyňu v predmetnej veci. Následne odvolací súd vydal napadnuté uznesenie o odmietnutí odvolania.

13. Po preskúmaní obsahu spisu dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie odporkyne je opodstatnené. Predovšetkým je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie sa v postupe pred vydaním uznesenia o odmietnutí odvolania dopustil procesného pochybenia spočívajúceho v nesprávnej interpretácii ustanovenia § 209 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O. s. p. V danom prípade je z obsahu spisu zrejmé, že odosielateľom podania bola odporkyňa, ktorá aj mala byť správne vyzvaná na odstránenie vady odvolania spočívajúcej v absencii plnomocenstva na zastupovanie. Keďže súd prvej inštancie takto nepostupoval (odvolací súd toto pochybenie nenapravil), zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok, že odporkyňa bola vylúčená z realizácie jej procesných práv, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 420 písm. f/ CSP je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd z uvedeného dôvodu napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 CSP).

15. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania týkajúceho sa dovolania proti tomuto (zrušenému) uzneseniu krajského súdu (§ 453 ods. 3 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.